

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 27 травня 2026 р. № 670

Київ

Про внесення змін до порядку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2024 р. № 365

Кабінет Міністрів України **постановляє:**

Внести до Порядку подання фізичними особами заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, що завдані агресією Російської Федерації проти України, до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг і Порядку подання юридичними особами та державою Україна заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, що завдані агресією Російської Федерації проти України, до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2024 р. № 365 “Питання подання заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, що завдані агресією Російської Федерації проти України, до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг” (Офіційний вісник України, 2024 р., № 34, ст. 2149, № 107, ст. 6783; 2025 р., № 28, ст. 1858, № 80, ст. 5466; 2026 р., № 5, ст. 392), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

Ю. СВИРИДЕНКО

Інд. 81

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 27 травня 2026 р. № 670

ЗМІНИ,
що вносяться до порядків, затверджених постановою
Кабінету Міністрів України від 29 березня 2024 р. № 365

1. У Порядку подання фізичними особами заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, що завдані агресією Російської Федерації проти України, до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, затвердженому зазначеною постановою:

1) пункт 2 викласти в такій редакції:

“2. Для цілей цього Порядку терміни, що вживаються у ньому, мають таке значення:

актив — будь-яка матеріальна або нематеріальна цінність, яка генерує (створює) економічні вигоди або від якої очікується створення економічних вигод для її власника (власників);

близькі члени сім'ї — чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки та підтримують фактичні шлюбні відносини, та діти таких осіб, зокрема повнолітні;

вимушено внутрішньо переміщена особа — будь-яка фізична особа, яка була змушена залишити або покинути своє житло чи місце проживання та переміститися в інше місце в Україні, або не має чи не мала можливості повернутися з іншого місця в Україні до свого житла чи місця проживання в результаті міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України або з метою уникнення негативних наслідків таких дій;

втрата доступу до освіти — неможливість доступу до освіти протягом тривалого часу через відсутність фізичної можливості або офіційну заборону на отримання освіти, пошкодження або руйнування закладів освіти, або з будь-якої іншої причини, пов'язаної із збройною агресією Російської Федерації проти України;

вимушено переміщена за межі України особа — будь-яка фізична особа, яка була змушена залишити або покинути своє житло чи місце проживання та перемістилась за межі України, або не має чи не мала можливості повернутися в Україну в результаті міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України або з метою уникнення негативних наслідків таких дій;

втрата доступу або контролю над нерухомим майном на тимчасово окупованих територіях — позбавлення власника нерухомого майна, яке розташоване на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України, повністю або в значній частині можливості доступу до такого майна, користування, володіння або розпорядження цим майном та/або якщо можливість такого доступу, користування, володіння або розпорядження залежить від рішень, дій чи виконання інших умов Російської Федерації, її уряду, місцевих та регіональних органів влади або будь-якої організації, що перебуває в їх власності або під їх контролем;

втрата доступу до медичної допомоги — неможливість отримання медичної допомоги, зокрема реабілітаційної допомоги, протягом тривалого часу через пошкодження або знищення закладів охорони здоров'я, фізичну неможливість доступу до таких закладів, недоступність працівників у сфері охорони здоров'я або з будь-якої іншої причини, що виникла внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України;

втрата підтримки — тип економічних втрат, визначених категорією А3.7 Інші економічні втрати, який передбачає втрату заявником будь-якої форми допомоги для матеріального забезпечення сім'ї, у тому числі оплачуваної (виплату аліментів, допомоги на утриманців та допомоги на проживання, виплати пенсій, щомісячного довічного грошового утримання, страхові виплати тощо) та неоплачуваної, втрата якої пов'язана із смертю, зникненням безвісти, позбавленням свободи, насильницьким переміщенням або депортацією близького члена сім'ї заявника;

втрата приватного підприємництва — втрата прибутків, понесених заявником у зв'язку з вимушеним припиненням підприємницької діяльності або неможливістю провадити таку діяльність;

втрачений дохід — заробітна плата, компенсації, надбавки, пільги та інший дохід, який не було отримано заявником внаслідок фактичної втрати оплачуваної роботи в результаті міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України;

доступ до освіти — доступ до безоплатної початкової освіти; наявність та доступ до базової та профільної середньої освіти, професійної освіти, фахової передвищої освіти в різних формах; рівний доступ до вищої освіти на основі здібностей кожного (на конкурсній основі), зокрема освіти для дорослих. Доступ до освіти передбачає освітнє середовище, яке є достатньо безпечним для того, щоб навчання відбувалося без дискримінації;

доступ до медичної допомоги — можливість отримання медичної допомоги, зокрема реабілітаційної допомоги, що також передбачає право кожного користуватися відповідними послугами, закладами та засобами без дискримінації;

депортована дитина — фізична особа, яка була виселена або іншими примусовими діями переміщена з місця свого проживання з території

України на територію Російської Федерації або іншої держави внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України та яка на момент такої події не досягла вісімнадцятирічного віку, якщо згідно із законом, застосовуваним до неї, вона не набула повної цивільної дієздатності раніше;

депортована особа — фізична особа, яка була виселена або іншими примусовими діями переміщена з місця свого проживання з території України на територію Російської Федерації або іншої держави внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України;

житло або місце проживання — житловий будинок, квартира, інше житлове приміщення, які призначені та придатні для постійного або тимчасового проживання в них та які є місцем фактичного проживання заявника;

заявник — фізична особа — громадянин України, яка зазнала збитків, втрат чи шкоди та подала засобами Порталу Дія заяву до Реєстру збитків;

зникла безвісти особа — фізична особа, місцезнаходження якої невідоме та щодо якої подано заяву про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин;

інші члени сім'ї — особи, які не належать до близьких членів сім'ї та можуть довести наявність законного інтересу для подання заяви, надавши докази, які підтверджують наявність близьких стосунків та елементів залежності, що відрізняються від звичайної спорідненості з особою, щодо якої подається заява;

катування — будь-яка дія, якою особі навмисно заподіюються сильний біль або страждання, фізичне чи моральне, щоб отримати від неї або від третьої особи відомості чи визнання, покарати її за дії, які вчинила вона або третя особа чи у вчиненні яких вона підозрюється, а також залякати чи примусити її або третю особу, чи з будь-якої причини, що ґрунтується на дискримінації будь-якого виду, коли такий біль або страждання заподіюються особою, наділеною владними повноваженнями, владою або контролем, чи з її підбурювання, чи з її відома, чи за її мовчазної згоди;

насильно переміщена дитина — фізична особа, яка внаслідок виселення або інших примусових дій була переміщена з місця свого проживання в інше місце на території України та яка на момент такої події не досягла вісімнадцятирічного віку, якщо згідно із законом, застосовуваним до неї, вона не набула повної цивільної дієздатності раніше;

насильно переміщена особа — фізична особа, яка внаслідок виселення або інших примусових дій була переміщена з місця свого проживання в інше місце на території України;

нелюдське поводження або покарання — будь-яка дія, що спричиняє сильні моральні або фізичні страждання, які навмисно заподіюються особою, наділеною владними повноваженнями, силою або контролем, чи з її підбурювання, чи з її відома, чи за її мовчазної згоди;

об'єкт житлового нерухомого майна — квартира, інше житлове приміщення в будівлі, приватний будинок (індивідуальний житловий будинок), дачний будинок, садовий будинок, відокремлений житловий будинок садибного типу;

оплачувана робота — надання послуг чи виконання робіт самозайнятою особою або фізичною особою на підставі трудового договору чи договору цивільно-правового характеру, укладеного в письмовій формі, усно або через поведінку сторін, яка засвідчує волю сторін, що такі послуги чи роботи будуть оплачені;

особа, щодо якої подається заява, — особа, яка є зниклою безвісти або померлою внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України;

поводження чи покарання, що принижують гідність, — будь-яка дія, що принижує та знецінює людину, підриває її гідність і самоповагу, яка навмисно заподіюється особою, наділеною владними повноваженнями, силою або контролем, чи з її підбурювання, чи з її відома, чи за її мовчазної згоди;

позбавлення свободи — будь-яка форма затримання, ув'язнення або поміщення особи в державне чи приватне місце позбавлення свободи, яке вона не може залишити за власним бажанням;

примусова праця або служба — будь-яка праця або служба в будь-якій сфері діяльності, галузі або секторі, яку вимагають від особи під загрозою будь-якого покарання, яке може включати фізичне насильство, обмеження свободи, психологічний або інший вид примусу, і на яку ця особа не погодилася добровільно;

рухоме майно — матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди, зокрема культурні цінності, винятково цінні та рідкісні предмети, які не вважаються звичайними особистими речами, пошкоджені, знищені або втрачені у зв'язку з втратою заявником житла або місця проживання, транспортні засоби, морські та повітряні судна;

сексуальне насильство — дії сексуального характеру, такі як зґвалтування, примус до статевого акту, сексуальне рабство, примушування до зайняття проституцією, примусова вагітність, примусовий аборт, примус до стерилізації, торгівля людьми з метою сексуального насильства та/або експлуатації та будь-які інші насильницькі дії сексуального характеру;

серйозне тілесне ушкодження — тяжке ушкодження, яке спричинило значну фізичну або психологічну шкоду або страждання, зокрема втрату або

порушення цілісності (відокремлення) всієї чи частини кінцівки або частин тіла; постійне або тимчасове значне знівечення, що призвело до суттєвої зміни зовнішнього вигляду; постійну або тимчасову значну втрату або обмеження у використанні органу, кінцівки, функції або системи; примусове переривання вагітності; будь-яке інше ушкодження, яке може суттєво вплинути на якість життя постраждалої особи. Серйозне тілесне ушкодження не включає синці, прості розтягнення та вивихи, незначні опіки, порізи та рани або інші стани, що не потребують лікування. Ступінь серйозності тілесних ушкоджень встановлюється насамперед на підставі медичних документів та записів.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про публічні електронні реєстри”, “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні”, “Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг”, “Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об’єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України”, “Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин”, “Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус”, “Про освіту” та в інших нормативно-правових актах.”;

2) пункт 3 доповнити підпунктами 9³, 12, 13, 14 такого змісту:

“9³) А2.10 Інші порушення міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни;”;

“12) А3.7 Інші економічні втрати;

13) А4.1 Втрата доступу до медичної допомоги;

14) А4.2 Втрата доступу до освіти.”;

3) пункт 22 після абзацу двадцять другого доповнити новим абзацом такого змісту:

“інформація з актів дистанційного обстеження, складених відповідно до особливостей проведення дистанційного обстеження знищених окремих категорій об’єктів нерухомого майна, які розташовані на територіях можливих бойових дій, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, на територіях активних бойових дій, територіях активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, для яких не визначена дата завершення бойових дій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 р. № 815

(Офіційний вісник України, 2025 р., № 63, ст. 4298) (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);”.

У зв'язку з цим абзаци двадцять третій — тридцять перший вважати відповідно абзацами двадцять четвертим — тридцять другим;

4) абзац третій підпункту 3 пункту 31 викласти в такій редакції:

“інформація про ушкодження внаслідок дій, передбачених законом, та воєнних операцій близького члена сім'ї (за наявності);”;

5) пункт 67 після абзацу двадцять першого доповнити новим абзацом такого змісту:

“інформація з актів дистанційного обстеження, складених відповідно до особливостей проведення дистанційного обстеження знищених окремих категорій об'єктів нерухомого майна, які розташовані на територіях можливих бойових дій, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, на територіях активних бойових дій, територіях активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, для яких не визначена дата завершення бойових дій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 р. № 815 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);”.

У зв'язку з цим абзаци двадцять другий — тридцять перший вважати відповідно абзацами двадцять третім — тридцять другим;

б) пункт 92 після абзацу двадцять шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

“інформація з актів дистанційного обстеження, складених відповідно до особливостей проведення дистанційного обстеження знищених окремих категорій об'єктів нерухомого майна, які розташовані на територіях можливих бойових дій, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій, на територіях активних бойових дій, територіях активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, для яких не визначена дата завершення бойових дій, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 липня 2025 р. № 815 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);”.

У зв'язку з цим абзаци двадцять сьомий і двадцять восьмий вважати відповідно абзацами двадцять восьмим і двадцять дев'ятим;

7) пункт 94 викласти в такій редакції:

“94. Заяву може подавати фізична особа, яка мала оплачувану роботу або була самозайнятою особою, щодо компенсації доходу, не отриманого через втрату роботи. У межах цієї категорії заяв заяви подаються самозайнятими особами — фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність та не зареєстровані як фізичні особи — підприємці відповідно до законодавства України.”;

8) доповнити Порядок розділами такого змісту:

“Заява в категорії A2.10 Інші порушення міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни

100. Заяву може подати особа, яка зазнала порушень міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни внаслідок агресії Російської Федерації проти України та вчинених фізичною особою (особами) або групою (групами) осіб, які перебувають або перебували під контролем Російської Федерації, з урахуванням, що такі порушення не охоплені іншими категоріями заяв.

Заяви в цій категорії пов’язані з душевними стражданнями, спричиненими іншими порушеннями міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни. Заяви, пов’язані з матеріальними наслідками інших порушень міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни, такими як втрата доходу або оплачуваної роботи, пошкодження або знищення житлового та нежитлового нерухомого майна, а також інші економічні втрати, подаються в інших відповідних категоріях.

101. Заява подається за умови, що:

порушення міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни були вчинені внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

порушення міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни були вчинені на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, а також за межами території України, але безпосередньо пов’язані з подією, що сталася на території України.

102. Для формування заяви за категорією A2.10 Інші порушення міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 6 цього Порядку, та відомості про інші порушення міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни (далі — порушення):

тип порушення;

дата або період вчинення порушення;

місце вчинення порушення;

опис та докази порушення;

опис та докази наслідків порушення;

відомості про відповідні судові справи або розслідування правоохоронних органів стосовно події, що спричинила порушення (за наявності).

За бажанням заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, вчинення порушення та його наслідки, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

103. Один з батьків може подати заяву в інтересах своїх малолітніх та/або неповнолітніх дітей за наявності в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян актового запису про народження дитини та реєстраційного номера облікової картки платника податків такого з батьків.

Для формування заяви за категорією А2.10 Інші порушення міжнародного права прав людини, міжнародного гуманітарного права або законів і звичаїв війни в інтересах малолітніх та/або неповнолітніх дітей засобами Порталу Дія один з батьків зазначає відомості про себе, передбачені пунктом 6 цього Порядку, а також відомості, які передбачені пунктом 100 цього Порядку, та додає такі відомості про дитину:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

громадянство;

стать;

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання;

адреса фактичного місця проживання;

реквізити паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) (за наявності);

серія і номер свідоцтва про народження.

Заява в категорії А3.7 Інші економічні втрати

104. Заява подається щодо економічних втрат, які були спричинені міжнародно-протиправними діями Російської Федерації проти України та які включають, зокрема:

1) економічні втрати, спричинені втратою підтримки внаслідок смерті, зникнення безвісти, позбавлення свободи, насильницького переміщення або депортації близького члена сім'ї заявника;

2) витрати на медичну допомогу та на поховання, які були понесені заявником і які безпосередньо пов'язані із смертю близького члена сім'ї заявника, включаючи витрати, понесені на пошук тіла члена сім'ї та репатріацію останків;

3) економічні втрати, спричинені пошкодженням, знищенням або втратою рухомого майна значної вартості (що відповідає вартості майна у разі знищення або втрати та витратам на ремонт або реконструкцію у разі пошкодження), власником якого є заявник;

4) економічні втрати заявника (zareєстрованого як фізична особа — підприємець або самозайнята особа), які не підпадають під категорії А3.4 Втрата оплачуваної роботи та А3.5 Втрата приватного підприємництва. Такі витрати включають, зокрема:

економічні втрати, спричинені пошкодженням, знищенням або втратою активів, якими володіє та які використовує у зв'язку з діяльністю заявник як фізична особа — підприємець або самозайнята особа;

витрати, пов'язані з евакуацією або переміщенням діяльності заявника як фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи з місця її провадження на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включно з її територіальними водами, в інше місце (зокрема транспортні та логістичні витрати, витрати на відновлення підприємницької діяльності та інші прями витрати).

Заяви в категорії А3.7 Інші економічні втрати можуть бути подані щодо економічних втрат, які не підпадають під жодну іншу відповідну категорію заяв.

105. Заява подається за умови, що:

економічні втрати були завдані внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

економічні втрати були понесені на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, або за

межами території України, але безпосередньо пов'язані з подією, що сталася на території України.

106. Для формування заяви за категорією А3.7 Інші економічні втрати засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 6 цього Порядку, та:

1) відомості про тип економічних втрат;

2) у разі втрати підтримки внаслідок смерті близького члена сім'ї заявника надаються:

відомості, передбачені підпунктами 1—3 пункту 31 цього Порядку;

інформація про заяву в категорії А2.1 Смерть близького члена сім'ї, яка була подана заявником або іншою особою (за наявності);

відомості про кількість членів сім'ї, що перебували на утриманні померлого близького члена сім'ї заявника (включно із заявником);

3) у разі втрати підтримки внаслідок зникнення безвісти близького члена сім'ї заявника надаються:

відомості, передбачені підпунктами 1 і 2 пункту 37 цього Порядку;

інформація про заяву в категорії А2.2 Зникнення безвісти близького члена сім'ї, яка була подана заявником або іншою особою (за наявності);

відомості про кількість членів сім'ї, що перебували на утриманні зниклого безвісти близького члена сім'ї заявника (включно із заявником);

4) у разі втрати підтримки внаслідок позбавлення свободи близького члена сім'ї заявника надаються відомості про близького члена сім'ї, якого було позбавлено свободи, зокрема:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

громадянство;

стать;

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання;

реквізити паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон;

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);

відомості про те, що близький член сім'ї не є особою, до якої застосовано санкції відповідно до законодавства України та/або

законодавства іноземних держав, міжнародні санкції чи інші обмежувальні заходи відповідно до рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міждержавних організацій, або у разі, коли до особи застосовуються або були застосовані зазначені санкції та/або обмежувальні заходи, — надання пояснення про причини їх застосування;

відомості про те, що близький член сім'ї не є особою, стосовно якої набрав законної сили обвинувальний вирок суду у зв'язку із вчиненням такою особою злочину проти основ національної безпеки України, вчиненням або сприянням вчиненню терористичного акту, втягненням у вчинення терористичного акту, публічними закликами до вчинення терористичного акту, утворенням терористичної групи чи терористичної організації, фінансуванням тероризму, щодо розголошення державної таємниці, передачі або збирання відомостей, що становлять службу інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, незаконного переправлення осіб через державний кордон України, порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї, незаконного перетинання державного кордону України, порушення правил міжнародних польотів, а також вчиненням тяжкого і особливо тяжкого злочину проти встановленого порядку несення військової служби, вчиненням кримінального правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, або у разі, коли існують чи існували відповідні фактичні дані про такі кримінальні правопорушення, — надання пояснення про причини зазначеного;

відомості про те, що близький член сім'ї не є особою, стосовно якої набрало законної сили рішення суду або будь-якого іншого юрисдикційного органу іноземної держави за вчинення протиправного діяння, пов'язаного з агресією Російської Федерації проти України, або у разі, коли існують чи існували відповідні фактичні дані про протиправні діяння, — надання пояснення про причини зазначеного;

підгрупа близького члена сім'ї (військовослужбовець, член добровольчих формувань територіальних громад, працівник правоохоронних органів, працівник аварійно-рятувальних служб/комунальних служб, медичний працівник тощо) (за наявності);

ступінь спорідненості заявника із близьким членом сім'ї, якого було позбавлено свободи;

інформація про наявність відомостей про факт позбавлення свободи близького члена сім'ї у державному реєстрі чи базі даних (за наявності);

дата та місце події, під час якої близького члена сім'ї було позбавлено свободи;

опис обставин та причин позбавлення свободи близького члена сім'ї;

місцезнаходження близького члена сім'ї під час позбавлення свободи;

тривалість та опис позбавлення свободи;

інші докази позбавлення свободи та/або події, під час якої особа була позбавлена свободи (за наявності);

інформація про заяву в категорії А2.6 Позбавлення свободи, яка була подана близьким членом сім'ї заявника (за наявності);

відомості про кількість членів сім'ї, що перебували на утриманні близького члена сім'ї заявника, якого було позбавлено свободи (включно із заявником);

5) у разі втрати підтримки внаслідок насильницького переміщення або депортації близького члена сім'ї надаються відомості про близького члена сім'ї, якого було насильно переміщено або депортовано, зокрема:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

громадянство;

стать;

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання;

реквізити паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон;

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);

відомості про те, що близький член сім'ї не є особою, до якої застосовано санкції відповідно до законодавства України та/або законодавства іноземних держав, міжнародні санкції чи інші обмежувальні заходи відповідно до рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, або у разі, коли до особи застосовуються або були застосовані зазначені санкції та/або обмежувальні заходи, — надання пояснення про причини їх застосування;

відомості про те, що близький член сім'ї не є особою, стосовно якої набрав законної сили обвинувальний вирок суду у зв'язку із вчиненням такою особою злочину проти основ національної безпеки України, вчиненням або сприянням вчиненню терористичного акту, втягненням у вчинення терористичного акту, публічними закликами до вчинення терористичного акту, утворенням терористичної групи чи терористичної організації, фінансуванням тероризму, щодо розголошення державної таємниці, передачі або збирання відомостей, що становлять службу інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної

діяльності, у сфері оборони країни, незаконного переправлення осіб через державний кордон України, порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї, незаконного перетинання державного кордону України, порушення правил міжнародних польотів, а також вчиненням тяжкого і особливо тяжкого злочину проти встановленого порядку несення військової служби, вчиненням кримінального правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, або у разі, коли існують чи існували відповідні фактичні дані про такі кримінальні правопорушення, — надання пояснення про причини зазначеного;

відомості про те, що близький член сім'ї не є особою, стосовно якої набрало законної сили рішення суду або будь-якого іншого юрисдикційного органу іноземної держави за вчинення протиправного діяння, пов'язаного з агресією Російської Федерації проти України, або у разі, коли існують чи існували відповідні фактичні дані про протиправні діяння, — надання пояснення про причини зазначеного;

підгрупа близького члена сім'ї (військовослужбовець, член добровольчих формувань територіальних громад, працівник правоохоронних органів, працівник аварійно-рятувальних служб/ комунальних служб, медичний працівник тощо) (за наявності);

ступінь спорідненості заявника із близьким членом сім'ї, якого було насильно переміщено або депортовано;

дата або період насильницького переміщення або депортації;

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання та/або адреса фактичного місця проживання на момент насильницького переміщення або депортації близького члена сім'ї, якого було насильно переміщено або депортовано;

адреса фактичного місця проживання після насильницького переміщення або депортації близького члена сім'ї, якого було насильно переміщено або депортовано;

відомості про включення до Реєстру відомостей щодо дітей, депортованих або примусово переміщених у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України, та відповідні докази (за наявності);

опис обставин, за яких відбулося насильницьке переміщення або депортація;

докази події, що призвела до насильницького переміщення або депортації (за наявності);

інформація про заяву в категорії А2.8 Насильницьке переміщення або депортація дітей або А2.9 Насильницьке переміщення або депортація дорослих, яка була подана близьким членом сім'ї заявника (за наявності);

відомості про кількість членів сім'ї, що перебували на утриманні близького члена сім'ї заявника, якого було насильно переміщено або депортовано (включно із заявником);

б) у разі витрат на медичну допомогу та поховання, які пов'язані із смертю близького члена сім'ї, надаються:

відомості, передбачені підпунктами 1—3 пункту 31 цього Порядку;

інформація про заяву в категорії А2.1 Смерть близького члена сім'ї, яка була подана заявником або іншою особою (за наявності);

7) у разі економічних втрат, спричинених пошкодженням, знищенням або втратою рухомого майна значної вартості, зокрема транспортних засобів, надаються відомості:

тип майна чи активу (активів);

перелік та детальний опис майна чи активу (активів) залежно від його (їх) типу;

вартість майна чи активу (активів) та відповідні докази щодо них;

адреса місцезнаходження майна чи активу (активів) на момент пошкодження, знищення або втрати;

координати місцезнаходження майна чи активу (активів) на момент пошкодження, знищення або втрати;

інформація про те, що майно чи актив (активи) є культурними цінностями;

інформація про використання активу (активів) у діяльності заявника як фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи (за наявності);

інформація про те, чи є заявник власником майна чи активу (активів);

інформація про наявність відомостей про майно чи актив (активи) в будь-якому державному реєстрі або базі даних;

дата набуття права власності на майно або актив (активи);

вид права власності на майно чи актив (активи) (щодо об'єктів спільної власності зазначаються вид спільної власності, розмір частки у праві спільної часткової власності, кількість співвласників);

інформація про вартість майна чи активів до 24 лютого 2022 р.;

інформація та докази щодо ремонту, проведеного після пошкодження або знищення такого майна (за наявності);

8) у разі економічних втрат через пошкодження, знищення або втрату активів, які заявник використовує у своїй діяльності як фізична особа — підприємець або самозайнята особа, надаються:

відомості про приватне підприємництво заявника, передбачені підпунктом 1 пункту 99 цього Порядку (за наявності);

інформація про реєстрацію заявника як самозайнятої особи (за наявності);

відомості, передбачені підпунктом 7 пункту 106 цього Порядку;

детальний опис діяльності заявника як фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи;

9) у разі економічних витрат на переміщення або евакуацію діяльності заявника як фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи в межах України (у міжнародно визнаних кордонах, включно з територіальними водами) з одного місця в інше надаються:

відомості про приватне підприємництво, передбачені підпунктом 1 пункту 99 цього Порядку (за наявності);

інформація про реєстрацію заявника як самозайнятої особи (за наявності);

дата переміщення або евакуації;

адреса реєстрації фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи до переміщення або евакуації;

фактична адреса провадження підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи до переміщення або евакуації (зазначається у випадку, коли така адреса відрізняється від адреси реєстрації фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи);

координати місця провадження підприємницької діяльності до переміщення або евакуації;

адреса реєстрації фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи після переміщення або евакуації (якщо вона відрізняється від поточного зареєстрованого місцезнаходження заявника);

фактична адреса провадження підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи після переміщення або евакуації (якщо вона відрізняється від фактичної адреси провадження підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи);

координати місця провадження підприємницької діяльності заявника після переміщення або евакуації;

дата державної реєстрації зміни місцезнаходження фізичної особи — підприємця або реєстрації як самозайнятої особи після переміщення або евакуації (за наявності);

опис та докази переміщення або евакуації;

тип переміщених або евакуйованих об'єктів (активи, працівники, інше);

деталізація переміщених або евакуйованих об'єктів;

інформація про використання об'єктів у діяльності заявника як фізичної особи — підприємця або самозайнятої особи;

10) відомості про подію, що спричинила економічні втрати:

тип, дата та місце події;

опис події;

інформація про ушкодження внаслідок дій, передбачених законом, та воєнних операцій (застосовується у разі втрати підтримки або витрат на лікування та поховання внаслідок смерті близького члена сім'ї заявника);

докази, що стосуються події, що спричинила економічні втрати;

відомості про відповідні судові справи або розслідування правоохоронних органів стосовно події, яка спричинила економічні втрати заявника;

11) опис економічних втрат:

опис, сума та докази підтримки близького члена сім'ї (наприклад, зароблений дохід, фінансова допомога, пільги, пенсії, щомісячне довічне грошове утримання або будь-яка інша форма грошового або матеріального внеску) (застосовується у разі втрати підтримки внаслідок смерті, зникнення безвісти, позбавлення свободи, насильницького переміщення або депортації близького члена сім'ї заявника);

опис пошкодження, знищення або втрати майна/активів (застосовується у разі пошкодження, знищення або втрати рухомого майна та активів заявника);

12) сума вимоги:

сума бажаної компенсації;

інформація про те, що включається до суми бажаної компенсації;

детальний опис та методика розрахунку суми бажаної компенсації;

докази щодо бажаної суми компенсації та її деталізації;

інформація про компенсацію за понесені економічні втрати заявника (тип, сума призначеної компенсації, сума отриманої компенсації) (за наявності).

За бажанням заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу близького члена сім'ї (застосовується у разі втрати підтримки, а також щодо витрат на лікування та поховання внаслідок смерті близького члена сім'ї заявника), зв'язок заявника з близьким членом сім'ї (застосовується у випадку втрати підтримки, а також щодо витрат на лікування та поховання), факт знищення, пошкодження або втрати майна чи активів (застосовується у випадку пошкодження, знищення або втрати рухомого майна та активів), вартість майна (застосовується у випадку пошкодження, знищення або втрати рухомого майна та активів),

обставини економічних втрат, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

107. Один з батьків може подати заяву в інтересах своїх малолітніх та/або неповнолітніх дітей за наявності в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян актового запису про народження дитини та реєстраційного номера облікової картки платника податків такого з батьків.

Для формування заяви за категорією А3.7 Інші економічні втрати в інтересах малолітніх та/або неповнолітніх дітей засобами Порталу Дія один з батьків зазначає відомості про себе, передбачені пунктом 6 цього Порядку, а також відомості, які передбачені пунктом 106 цього Порядку, та додає такі відомості про дитину:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

громадянство;

стать;

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання;

адреса фактичного місця проживання;

реквізити паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) (за наявності);

серія і номер свідоцтва про народження.

Заява в категорії А4.1 Втрата доступу до медичної допомоги

108. Заяву може подати особа, яка втратила або не змогла отримати доступ до медичної допомоги.

Заяви у цій категорії можуть бути подані щодо втрати доступу до медичної допомоги, яка призвела до серйозного, швидкого або незворотного погіршення стану здоров'я заявника, що спричинило сильні страждання або значне скорочення тривалості життя, а також щодо витрат, які заявник повинен був зробити для зменшення ризику їх виникнення (наприклад, додаткові витрати на проїзд і вища вартість лікування).

109. Заява подається за умови, що:

втрата доступу до медичної допомоги відбулася внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64

“Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-ІХ “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

втрата доступу до медичної допомоги відбулася на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

110. Для формування заяви за категорією А4.1 Втрата доступу до медичної допомоги засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 6 цього Порядку, та:

1) відомості про подію, що призвела до втрати доступу до медичної допомоги:

тип події;

місце та дата події;

опис події;

2) відомості про медичну допомогу, до якої було втрачено доступ:

тип медичної допомоги, до якої було втрачено доступ;

місцезнаходження закладу охорони здоров'я, який надавав медичну допомогу, до якої було втрачено доступ;

опис медичної допомоги та наслідків втрати доступу до неї;

дата втрати доступу до медичної допомоги;

період втрати доступу до медичної допомоги (за наявності);

медичні документи та записи щодо отримання медичної допомоги та наслідки втрати доступу до медичної допомоги (за наявності);

сума та опис витрат на подолання наслідків втрати доступу до медичної допомоги (за наявності);

відомості про відповідні судові справи або розслідування правоохоронних органів стосовно події, що спричинила втрату оплачуваної роботи (за наявності).

За бажанням заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, подію, яка спричинила втрату доступу до медичної допомоги, втрату доступу до медичної допомоги, подолання наслідків втрати доступу до медичної допомоги, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

111. Один з батьків може подати заяву в інтересах своїх малолітніх та/або неповнолітніх дітей за наявності в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян актового запису про народження дитини та реєстраційного номера облікової картки платника податків такого з батьків.

Для формування заяви за категорією А4.1 Втрата доступу до медичної допомоги в інтересах малолітніх та/або неповнолітніх дітей засобами

Порталу Дія один з батьків зазначає відомості про себе, передбачені пунктом 6 цього Порядку, а також відомості, які передбачені пунктом 110 цього Порядку, та додає такі відомості про дитину:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

громадянство;

стать;

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання;

адреса фактичного місця проживання;

реквізити паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) (за наявності);

серія і номер свідоцтва про народження.

Заява в категорії А4.2 Втрата доступу до освіти

112. Заяву може подати особа, яка втратила або була позбавлена доступу до освіти.

Заяви, пов'язані з матеріальними наслідками втрати доступу до освіти, подаються в категорії А3.7 Інші економічні втрати.

113. Заява подається за умови, що:

втрата доступу до освіти відбулася внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-ІХ “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

втрата доступу до освіти відбулася на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

114. Для формування заяви за категорією А4.2 Втрата доступу до освіти засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 6 цього Порядку, та:

1) відомості про подію, що призвела до втрати доступу до освіти:

тип події;

місце та дата події;

опис події;

2) відомості про освіту, до якої було втрачено доступ:

рівень освіти, форма її здобуття;

тип освіти, до якої було втрачено доступ;

місцезнаходження закладу освіти;

опис втрати доступу до освіти;

дата (дати) втрати доступу до освіти;

період втрати доступу до освіти (за наявності);

відомості про відповідні судові справи або розслідування правоохоронних органів стосовно події, що спричинила втрату оплачуваної роботи (за наявності).

За бажанням заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, подію, яка спричинила втрату доступу до освіти, втрату доступу до освіти, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

115. Один з батьків може подати заяву в інтересах своїх малолітніх та/або неповнолітніх дітей за наявності в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян актового запису про народження дитини та реєстраційного номера облікової картки платника податків такого з батьків.

Для формування заяви за категорією А4.2 Втрата доступу до освіти в інтересах малолітніх та/або неповнолітніх дітей засобами Порталу Дія один з батьків зазначає відомості про себе, передбачені пунктом 6 цього Порядку, а також відомості, які передбачені пунктом 114 цього Порядку, та додає такі відомості про дитину:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

дата народження;

громадянство;

стать;

адреса задекларованого/зареєстрованого місця проживання;

адреса фактичного місця проживання;

реквізити паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон (за наявності);

реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті) (за наявності);

серія і номер свідоцтва про народження.”.

2. У Порядку подання юридичними особами та державою Україна заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, що завдані агресією Російської Федерації проти України, до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, затвердженому зазначеною постановою:

1) пункт 2 викласти в такій редакції:

“2. Для цілей цього Порядку терміни, що вживаються у ньому, мають таке значення:

1) актив — будь-яка матеріальна або нематеріальна цінність, яка генерує (створює) економічні вигоди або від якої очікується створення економічних вигод для її власника (власників);

2) близькі члени сім'ї — чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки та підтримують фактичні шлюбні відносини, та діти таких осіб, зокрема повнолітні;

3) громадська будівля або споруда — об'єкти нежитлової нерухомості, власником яких є держава Україна та які призначені для цілей виконання державних функцій і не належать до об'єктів інфраструктури;

4) гуманітарні витрати юридичної особи — кошти, витрачені такою юридичною особою на підтримку своїх працівників та їх близьких членів сімей, зокрема шляхом надання виплат або інших форм допомоги у відповідь на негативні наслідки міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України. Такі гуманітарні витрати включають витрати, пов'язані з евакуацією працівників та їх близьких членів сімей, тимчасовим житлом, екстреною медичною допомогою та/або іншими надзвичайними заходами, якщо вони безпосередньо пов'язані з пом'якшенням наслідків міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України;

5) державні гуманітарні витрати, спрямовані на підтримку постраждалого населення, — кошти, витрачені на підтримку фізичних осіб, зокрема шляхом здійснення виплат або надання допомоги, з метою подолання негативних наслідків міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України;

6) екологічна шкода — будь-який шкідливий вплив на фауну, флору, ґрунт, воду, повітря, екосистеми, які утворені цими елементами, а також на характерні риси ландшафту та природні ресурси або на взаємодію між цими факторами. Це визначення охоплює природні елементи, що є або можуть

бути результатом людського втручання, зокрема харчові продукти, сільськогосподарські угіддя, питну воду та свійських тварин;

7) евакуація господарської діяльності — термінове переміщення господарської діяльності внаслідок або з метою уникнення безпосередньої та прямої загрози;

8) заявник:

держава Україна в особі суб'єктів управління об'єктами державної власності, які визначені у Законі України “Про управління об'єктами державної власності”, за винятком державних господарських об'єднань, державних холдингових компаній, інших державних господарських організацій, державних підприємств або господарських товариств, 100 відсотків акцій (часток) яких прямо або опосередковано належать державі, та територіальні громади в особі органів місцевого самоврядування, які зазнали збитків, втрат чи шкоди та через уповноважених осіб подали засобами Порталу Дія заяву до Реєстру збитків (категорія заяв В);

юридична особа, утворена та зареєстрована відповідно до законодавства України незалежно від форми власності (зокрема державні господарські об'єднання, державні холдингові компанії, інші державні господарські організації, державне підприємство або господарське товариство, 100 відсотків акцій (часток) якого прямо або опосередковано належать державі), яка зазнала збитків, втрат чи шкоди та через основних та/або призначених представників подала засобами Порталу Дія заяву до Реєстру збитків (категорія заяв С);

9) житлова площа — вся площа об'єктів житлового нерухомого майна без урахування місць загального користування, нежитлових приміщень в багатоквартирних будинках або прибудованих до них нежитлових приміщень;

10) земельна ділянка — частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, визначеними щодо неї правами;

11) інфраструктура — активи, об'єкти, конструкції або системи, матеріальні та нематеріальні активи, які сприяють забезпеченню діяльності держави Україна та її суспільства, зокрема виконанню функцій або наданню послуг для використання населенням або на його користь;

12) критична інфраструктура — активи, об'єкти, конструкції або системи, матеріальні (фізичні) та нематеріальні активи (віртуальні), функціонування яких частково або повністю, самостійно або у взаємодії з іншою інфраструктурою має вирішальне значення для життєвих інтересів держави Україна, таких як економіка, безпека, оборона, та/або для забезпечення життєво важливих функцій та/або послуг її суспільству, порушення функціонування, непридатність або знищення яких має або може мати значний вплив на забезпечення зазначених функцій та послуг.

Інфраструктура може розглядатися як критична інфраструктура, якщо вона забезпечує життєво важливі функції та/або послуги, порушення яких призводить до негативних наслідків для національної безпеки України, зокрема:

урядування та надання найважливіших публічних (адміністративних) послуг;

енергозабезпечення (зокрема постачання теплової енергії);

водопостачання та водовідведення;

продовольче забезпечення;

охорона здоров'я;

фармацевтична промисловість;

виготовлення вакцин, стале функціонування біолабораторій;

інформаційні послуги;

електронні комунікації;

фінансові послуги;

транспортне забезпечення;

оборона, державна безпека;

правопорядок, здійснення правосуддя, тримання під вартою;

цивільний захист населення та територій, служби порятунку;

космічна діяльність, космічні технології та послуги;

хімічна промисловість;

дослідницька діяльність;

13) некритична інфраструктура — інфраструктура, яка не підпадає під ознаки критичної інфраструктури, визначені у цьому Порядку;

14) місця загального користування — місця в багатоквартирних будинках, які перебувають у спільному користуванні мешканців усіх квартир у таких будинках або в інтересах мешканців таких квартир і без яких користування квартирами було б неможливим або суттєво ускладненим;

15) об'єкт житлового нерухомого майна — квартира, інше житлове приміщення в будівлі, приватний будинок (індивідуальний житловий будинок), дачний будинок, садовий будинок, відокремлений житловий будинок садибного типу;

16) об'єкт нежитлового нерухомого майна — будівлі, їх складові частини, що не є об'єктами житлового нерухомого майна;

17) об'єкт нежитлового нерухомого майна, яке не пов'язане із завданням збитків у сфері господарської діяльності, — будівлі, їх складові

частини, що не є об'єктами житлового нерухомого майна, які не використовуються з метою отримання прибутку;

18) об'єкти, які становлять культурну цінність — рухомі і нерухомі об'єкти, які мають археологічну, естетичну, етнологічну, історичну, архітектурну, мистецьку, наукову чи художню цінність та включають, зокрема:

нерухомі об'єкти, які становлять культурну цінність:

- об'єкти культурної спадщини — споруди, комплекси (ансамблі), групи ізольованих чи об'єднаних будівель, їх частини, єдність чи зв'язок з пейзажем яких є видатною універсальною цінністю з точки зору архітектури, історії, мистецтва чи науки, твори монументальної скульптури і монументального живопису, печерні написи та інші об'єкти, які мають видатну історичну, мистецьку або наукову цінність, визначні місця, території чи водні об'єкти (об'єкти підводної культурної та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти, які є універсальною цінністю з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду;

- будівлі, основним та фактичним призначенням яких є захист, збереження або експонування культурних цінностей або нематеріальної культурної спадщини, наприклад, музеї, бібліотеки та архіви, а також укриття, призначені для збереження в разі збройного конфлікту;

рухомі об'єкти, які становлять культурну цінність:

- культурні цінності — художні твори живопису, графіки та скульптури, художні композиції та монтажні з будь-яких матеріалів, твори декоративно-вжиткового і традиційного народного мистецтва, рукописи, архівні документи, книги та інші предмети, пов'язані з історичними подіями, розвитком суспільства та держави, історією науки і культури, а також такі, що стосуються життя та діяльності видатних діячів держави, політичних партій, громадських і релігійних організацій, науки, культури та мистецтва, предмети музейного значення, знайдені під час археологічних розкопок, складові частини та фрагменти архітектурних, історичних, художніх пам'яток і пам'яток монументального мистецтва, унікальні та рідкісні музичні інструменти, різноманітні види зброї, що має художню, історичну, етнографічну та наукову цінність, рідкісні поштові марки, інші філателістичні матеріали, окремо чи в колекції, рідкісні монети, ордени, медалі, печатки та інші предмети колекціонування;

- зоологічні колекції, що становлять наукову, культурно-освітню, навчально-виховну або естетичну цінність, рідкісні колекції та зразки флори і фауни, мінералогії, анатомії та палеонтології, інші предмети колекціонування.

Об'єкт або будівлі, які становлять культурну цінність, що є або були частиною Списку всесвітньої спадщини Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) або включені до Екстреного червоного списку загроженої культурної спадщини України, вважаються об'єктами, які становлять культурну цінність;

19) основний представник — фізична особа, яка має повну цивільну дієздатність та загальні повноваження діяти від імені заявника і зазначена у відомостях про керівника юридичної особи та про інших осіб (за наявності), що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, які можуть вчиняти дії від імені юридичної особи, та має повноваження і можливість подавати та управляти заявами від імені заявника;

20) призначений представник — фізична особа, яка має повну цивільну дієздатність та була належним чином ідентифікована та призначена основним представником заявника через Портал Дія;

21) переміщення господарської діяльності — повне або часткове переміщення господарської діяльності, виробничих потужностей, активів та/або працівників суб'єкта господарювання з його первинного місця розташування на нове місце;

22) розкрадання та/або привласнення природних ресурсів — незаконне заволодіння, пограбування, використання та/або привласнення природних ресурсів, включаючи як відновлювані, так і невідновлювані ресурси, що зустрічаються у їх природному стані, заради їх комерційної цінності;

23) розмінування та очищення від боєприпасів, що не вибухнули, — операції, спрямовані на видалення, знешкодження, знищення та утилізацію мін і боєприпасів, що не вибухнули, з метою відновлення забрудненого навколишнього середовища до придатного для використання людьми;

24) цифрові повноваження — повноваження на подання заяви до Реєстру збитків, зокрема повноваження та дозвіл на збір інформації про заявника (персональних даних та даних про інших осіб, до яких заявники можуть мати доступ), надання якої передбачено цим Порядком, з метою подання заяви, а також управління будь-якими заявами, які були подані основним представником та/або призначеним представником заявника засобами Порталу Дія до Реєстру збитків.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про публічні електронні реєстри”, “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про управління об'єктами державної власності”, “Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні”, “Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг”, “Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених

збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України”, “Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус” та інших нормативно-правових актах.”;

2) у пункті 3:

підпункт 1 доповнити абзацами такого змісту:

“В1.6 Інші втрати майна;

В2 Пошкодження, знищення або втрата об’єктів чи будівель, які становлять культурну цінність;

В3.1 Екологічна шкода;

В3.2 Розкрадання та/або привласнення природних ресурсів;

В4 Державні гуманітарні витрати на підтримку постраждалого населення;

В5 Розмінування та очищення від боєприпасів, що не вибухнули;”;

підпункт 2 доповнити абзацами такого змісту:

“С2 Пошкодження, знищення або втрата об’єктів чи будівель, які становлять культурну цінність;

С3.3 Переміщення (евакуація) господарської діяльності;

С3.4 Інші економічні втрати;

С4 Гуманітарні витрати.”;

3) доповнити Порядок після розділу “Заява в категорії В1.5 Пошкодження або знищення громадських будівель та споруд” розділами такого змісту:

“Заява в категорії В1.6 Інші втрати майна

54¹. Заява подається щодо пошкодження, знищення або втрати майна, зокрема матеріальних та нематеріальних об’єктів чи активів та/або пов’язаних з ними прав володіння, користування, розпорядження, які не підпадають під жодну іншу відповідну категорію заяв з боку держави Україна (далі — майно).

54². Категорія В1.6 Інші втрати майна не поширюється на заяви щодо пошкодження або знищення інфраструктури, житлового нерухомого майна, громадських будівель та споруд, втрати, пошкодження або знищення об’єктів чи будівель, які становлять культурну цінність, а також щодо нанесення шкоди навколишньому середовищу та розкрадання природних ресурсів.

54³. Заяву може подавати власник (співвласник) або юридична особа, яка має право оперативного управління чи господарського відання на

пошкоджене, знищене або втрачене внаслідок агресії Російської Федерації проти України майно.

За наявності технічної можливості заяву можуть подавати юридичні особи, у яких майно перебуває на праві узуфрукта державного або комунального майна.

54⁴. Заява щодо пошкодженого, знищеного або втраченого майна, що перебуває у спільній власності, подається кожним із співвласників окремо стосовно належної йому частки власності, при цьому згода інших співвласників не вимагається.

54⁵. Заява подається за умови, що:

майно було пошкоджене, знищене або втрачене внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

пошкоджене, знищене або втрачене майно розташоване на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води;

наявне право власності або право оперативного управління, повного господарського відання, узуфрукта державного або комунального майна (за наявності технічної можливості).

54⁶. Для формування заяви за категорією В1.6 Інші втрати майна засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про майно:

опис та назва майна;

вид майна;

призначення майна;

місцезнаходження майна;

відомості про майно, які містяться у державних реєстрах або базах даних (за наявності);

2) відомості про об’єкт нерухомого майна (за наявності):

опис або назва об’єкта нерухомого майна;

реєстраційний номер об’єкта нерухомого майна у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;

тип об’єкта нерухомого майна;

дата державної реєстрації права власності на об’єкт нерухомого майна;

дата набуття права власності на об'єкт нерухомого майна;

вид права власності на об'єкт нерухомого майна (щодо об'єктів спільної власності зазначаються вид спільної власності, розмір частки у праві спільної часткової власності, кількість співвласників об'єкта нерухомого майна);

загальна площа, площа забудови, кількість поверхів та приміщень об'єкта нерухомого майна. У разі відсутності точної інформації про загальну площу об'єкта нерухомого майна зазначається орієнтовна площа;

адреса (місцезнаходження) об'єкта нерухомого майна та геопросторові координати (за наявності);

тип та призначення приміщень;

інші технічні характеристики об'єкта житлового або нежитлового нерухомого майна (за наявності);

опис та докази щодо об'єкта нерухомого майна, який було пошкоджено або знищено (за наявності);

3) відомості про земельну ділянку (за наявності):

вид права власності або іншого речового права на земельну ділянку;

кадастровий номер, місце розташування та площа земельної ділянки;

координати земельної ділянки (за наявності);

дата державної реєстрації права власності на земельну ділянку;

документи, що підтверджують проведення державної реєстрації права власності на земельну ділянку;

цільове призначення земельної ділянки;

4) відомості про об'єкти рухомого майна (за наявності):

тип рухомого майна;

опис або назва рухомого майна;

місцезнаходження майна на момент пошкодження, знищення або втрати;

інформація про право власності на майно;

відомості про об'єкти рухомого майна, які містяться у державних реєстрах або базах даних (за наявності);

5) відомості про подію, що призвела до втрати майна:

тип події, що призвела до втрати майна;

дата, опис та докази події, що призвела до втрати майна (за наявності);

інформація про компенсацію за втрату майна (тип, сума призначеної компенсації, сума отриманої компенсації) (за наявності);

орієнтовна сума компенсації за пошкодження, знищення або втрату майна, ринкова вартість майна до 24 лютого 2022 р., зокрема опис та сума втрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми компенсації;

докази орієнтовної суми компенсації за пошкодження, знищення або втрату майна (за наявності);

6) відомості про втрату майна:

тип втрати;

дата втрати майна;

опис втрати майна;

7) відомості про відповідні судові справи або досудові розслідування правоохоронних органів стосовно пошкодження, знищення або втрати майна (за наявності).

До заяви додаються:

акти комісійного обстеження пошкодженого та знищеного майна (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

звіти про технічне обстеження, що містять висновок про технічний стан, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

акти та звіти оцінки майна, висновки експертів та рецензії на акти, звіти оцінки майна або звіти про оцінку збитків (за наявності).

У разі зазначення у заяві відомостей щодо відмови в проведенні державної реєстрації права власності на майно до заяви додаються заява про державну реєстрацію прав, рішення про відмову в проведенні реєстраційних дій, документ, що підтверджує набуття права власності на майно.

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, право власності на майно, подію, що спричинила пошкодження, знищення або втрату майна, факт пошкодження, знищення або втрати майна, вартість майна, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

Заява в категорії В2 Пошкодження, знищення або втрата об'єктів чи будівель, які становлять культурну цінність

54⁷. Заява подається щодо пошкодженого, знищеного або втраченого об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність.

54⁸. Заяву може подавати власник (співвласник) або юридична особа, яка має право оперативного управління чи господарського відання на

пошкоджений, знищений або втрачений внаслідок агресії Російської Федерації проти України об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність.

За наявності технічної можливості заяву можуть подавати юридичні особи, у яких об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, перебуває на праві узуфрукта державного або комунального майна.

54⁹. Заява щодо пошкодженого, знищеного або втраченого об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, що перебуває у спільній власності, подається кожним із співвласників окремо стосовно належної йому частки власності, при цьому згода інших співвласників не вимагається.

54¹⁰. Заява подається за умови, що:

об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, було пошкоджено, знищено або втрачено внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

пошкоджений, знищений або втрачений об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, розташований або був розташований на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води;

наявне право власності або право оперативного управління, повного господарського відання, узуфрукта державного або комунального майна (за наявності технічної можливості).

54¹¹. Для формування заяви за категорією В2 Пошкодження, знищення або втрата об'єктів чи будівель, які становлять культурну цінність, засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність:

назва об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність;

тип об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність;

2) відомості про об'єкт нерухомого майна (за наявності):

опис або назва об'єкта нерухомого майна;

реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;

тип об'єкта нерухомого майна;

дата державної реєстрації права власності на об'єкт нерухомого майна;

дата набуття права власності на об'єкт нерухомого майна;

вид права власності на об'єкт нерухомого майна (щодо об'єктів спільної власності зазначаються вид спільної власності, розмір частки у праві спільної часткової власності, кількість співвласників об'єкта нерухомого майна);

загальна площа, площа забудови, кількість поверхів та приміщень об'єкта нерухомого майна. У разі відсутності точної інформації про загальну площу об'єкта нерухомого майна зазначається орієнтовна площа;

адреса (місцезнаходження) об'єкта нерухомого майна та геопросторові координати (за наявності);

тип та призначення приміщень;

інші технічні характеристики об'єкта нерухомого майна (за наявності);

3) відомості про земельну ділянку (за наявності):

вид права власності або іншого речового права на земельну ділянку;

кадастровий номер, місце розташування та площа земельної ділянки;

координати земельної ділянки (за наявності);

дата державної реєстрації права власності на земельну ділянку;

документи, що підтверджують проведення державної реєстрації права власності на земельну ділянку;

цільове призначення земельної ділянки;

інформація про співвласників (за наявності);

4) відомості про об'єкт (об'єкти) рухомого майна (за наявності):

тип або назва об'єкта (об'єктів) рухомого майна;

відомості про об'єкт (об'єкти) рухомого майна, які містяться у державних реєстрах або базах даних (за наявності);

координати об'єкта (об'єктів) рухомого майна (за наявності);

місце зберігання об'єкта (об'єктів) рухомого майна на момент пошкодження, знищення або втрати;

інформація про співвласників (за наявності);

5) відомості про об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, внесений до будь-якого державного реєстру, який містить інформацію про такий об'єкт (об'єкти);

6) відомості про внесення об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до Екстреного червоного списку загроженої культурної спадщини України (за наявності);

7) відомості про внесення об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до Списку всесвітньої спадщини Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) (за наявності);

8) відомості про внесення об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до будь-яких інших списків або реєстрів, які містять інформацію про такий об'єкт (об'єкти);

9) відомості про події, що спричинили пошкодження, знищення або втрату об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність:

тип події;

дата та опис події;

тип і ступінь пошкодження, знищення або втрати;

опис пошкодження, знищення або втрати;

докази пошкодження, знищення або втрати;

10) сума вимоги заяви:

орієнтовна сума бажаної компенсації за пошкоджений, знищений або втрачений об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, опис та сума втрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми бажаної компенсації;

інформація щодо ринкової вартості об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до 24 лютого 2022 р.;

інформація та докази проведеного ремонту чи реставрації об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність (за наявності);

інформація про компенсацію за пошкодження, знищення або втрату об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність (тип, сума призначеної компенсації, сума отриманої компенсації) (за наявності);

докази та інформація з актів та звітів оцінки майна, висновків експертів та рецензії на акти та звіти оцінки майна або звіти про оцінку збитків (за наявності);

відомості про відповідні судові справи або досудові розслідування правоохоронних органів стосовно пошкодження, знищення або втрати об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність (за наявності);

інформація з актів комісійного обстеження об'єкта нерухомого майна, пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації, складених відповідно до Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

інформація із звітів про технічне обстеження, що містять висновок про технічний стан, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна).

До заяви додаються:

акти комісійного обстеження пошкодженого та знищеного майна (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

звіти про технічне обстеження, що містять висновок про технічний стан, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

акти та звіти оцінки майна, висновки експертів та рецензії на акти, звіти оцінки майна або звіти про оцінку збитків (за наявності).

У разі зазначення у заяві відомостей щодо відмови в проведенні державної реєстрації права власності на будівлю (будівлі) до заяви додаються заява про державну реєстрацію прав, рішення про відмову в проведенні реєстраційних дій, документ, що підтверджує набуття права власності на об'єкт нерухомого майна.

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, право власності на об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, інформацію про визнання об'єкта (об'єктів) таким, що становить культурну цінність, подію, що спричинила пошкодження, знищення або втрату об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, факт пошкодження, знищення або втрати об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, вартість об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, а також інші матеріали щодо завданих збитків, витрат чи шкоди.

Заява в категорії В3.1 Екологічна шкода

54¹². Заява подається щодо екологічної шкоди, завданої міжнародно-протиправними діями Російської Федерації на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, 24 лютого 2022 р. або після цієї дати.

54¹³. У цій категорії можуть бути заявлені збитки або витрати, пов'язані із шкодою, завданою навколишньому середовищу, які можуть виникнути внаслідок:

розумних та пропорційних заходів, спрямованих на запобігання та усунення шкоди навколишньому середовищу;

розумних та пропорційних заходів моніторингу та оцінки шкоди, завданої навколишньому середовищу, з метою визначення та усунення шкоди;

розумних та пропорційних заходів, спрямованих на очищення, відновлення та рекультивацію навколишнього середовища;

погіршення стану навколишнього середовища, зокрема некомерційних екологічних товарів та послуг, або втрати властивої їм екологічної цінності.

54¹⁴. Для формування заяви за категорією В3.1 Екологічна шкода засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про навколишнє середовище, якому було завдано шкоди:

тип навколишнього середовища, якому було завдано шкоди;

місцезнаходження навколишнього середовища, якому було завдано шкоди;

користь навколишнього середовища, якому було завдано шкоди, до події, яка спричинила її настання;

детальний опис навколишнього середовища, якому було завдано шкоди, до події, що спричинила шкоду;

2) відомості про події, що спричинили екологічну шкоду:

тип події, що спричинила екологічну шкоду;

дата та опис події, що спричинила екологічну шкоду (за наявності);

тип і ступінь екологічної шкоди;

опис екологічної шкоди;

3) відомості про шкоду, завдану навколишньому середовищу:

тип і ступінь шкоди, завданої навколишньому середовищу;

опис шкоди, завданої навколишньому середовищу;

докази екологічної шкоди;

4) відомості про заходи з оцінки, запобігання заподіяння шкоди та про заходи з відновлення навколишнього середовища:

інформація про заходи, вжиті для усунення екологічної шкоди;

детальний опис вжитих заходів для усунення екологічної шкоди;

докази вжитих заходів;

результати оцінки обсягу завданої шкоди (за наявності);

розгорнутий опис заходів з оцінки, запобігання заподіяння шкоди та відновлення навколишнього середовища;

інформація про компенсацію за екологічну шкоду (тип, сума призначеної компенсації, сума отриманої компенсації) (за наявності);

орієнтовна сума компенсації екологічної шкоди, опис та сума витрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми компенсації;

докази та інформація з актів та звітів оцінки майна, висновків експертів та рецензії на акти та звіти оцінки майна або звіти про оцінку збитків (за наявності);

відомості про відповідні судові справи або досудові розслідування правоохоронних органів стосовно завданої екологічної шкоди (за наявності).

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, подію, що спричинила екологічну шкоду, факт екологічної шкоди, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

Заява в категорії В3.2 Розкрадання та/або привласнення природних ресурсів

54¹⁵. Заява подається щодо розкрадання та/або привласнення природних ресурсів, спричиненого міжнародно-протиправними діями Російської Федерації на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, 24 лютого 2022 р. або після цієї дати.

54¹⁶. Для формування заяви за категорією В3.2 Розкрадання та/або привласнення природних ресурсів засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про природні ресурси:

тип природних ресурсів;

місцезнаходження природних ресурсів;

використання природного ресурсу до розкрадання та/або привласнення;

детальний опис природного ресурсу до розкрадання та/або привласнення;

інформація про приріст/поповнення/відновлення природних відновлюваних ресурсів до розкрадання та/або привласнення;

2) тип активу (активів) розкрадання та/або привласнення:

дата розкрадання та/або привласнення активу;

опис активу;

3) відомості про обсяги розкрадання та/або привласнення:

кількість розкрадених та/або привласнених природних ресурсів;

кількість/інтенсивність експлуатації до розкрадання та/або привласнення (за наявності);

докази щодо обсягів (кількості) розкраденого та/або привласненого активу;

інформація про компенсацію за розкрадання та/або привласнення природних ресурсів (за наявності);

орієнтовна сума компенсації за розкрадання та/або привласнення природних ресурсів, опис та сума витрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми компенсації;

докази та інформація з актів та звітів оцінки майна, висновків експертів та рецензії на акти та звіти оцінки майна або звіти про оцінку збитків (за наявності);

відомості про відповідні судові справи або досудові розслідування правоохоронних органів стосовно розкрадання та/або привласнення природних ресурсів (за наявності).

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, подію, що спричинила розкрадання та/або привласнення природних ресурсів, факт розкрадання та/або привласнення природних ресурсів, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

Заява в категорії В4 Державні гуманітарні витрати на підтримку постраждалого населення

54¹⁷. Заява подається щодо державних гуманітарних витрат, що фінансуються з державного бюджету та/або місцевих бюджетів.

54¹⁸. Державні гуманітарні витрати включають, зокрема, витрати держави Україна (органів місцевого самоврядування, юридичних осіб та установ, що перебувають у власності або під контролем держави), пов'язані з:

1) евакуацією фізичних осіб з місця проживання в інший населений пункт України;

2) витратами на тимчасове житло та/або місця колективного поселення;

3) наданням екстреної медичної допомоги;

4) реабілітаційними програмами;

5) іншими витратами або допомогою, зокрема витратами на надзвичайні заходи, якщо вони безпосередньо пов'язані з пом'якшенням наслідків міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України для фізичних осіб.

54¹⁹. Для формування заяви за категорією В4 Державні гуманітарні витрати на підтримку постраждалого населення засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про події, внаслідок яких були понесені державні гуманітарні витрати:

тип події, що спричинила державні гуманітарні витрати;

дата та опис події, що спричинила державні гуманітарні витрати;

докази понесених державних витрат;

2) відомості про державні гуманітарні витрати:

тип наданої допомоги або підтримки;

кількість постраждалих осіб, яким було надано допомогу або підтримку;

орієнтовна сума понесених державних гуманітарних витрат, опис та сума витрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми компенсації;

інформація про фінансування здійснених витрат за рахунок фінансових ресурсів донорів, зокрема міжнародної технічної допомоги (за наявності);

докази та інформація щодо орієнтовної суми понесених державних гуманітарних витрат (за наявності).

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, надання допомоги або підтримки, подію, що спричинила державні гуманітарні витрати, суму понесених державних гуманітарних витрат, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

Заява в категорії В5 Розмінування та очищення від боєприпасів, що не вибухнули

54²⁰. Заява подається щодо витрат на розмінування, зокрема гуманітарне розмінування, від мін та боєприпасів, що не вибухнули:

1) витрати, пов'язані з діяльністю з розмінування, зокрема наймання операторів протимінної діяльності (разом з їх витратами на проїзд та проживання), придбання або оренди обладнання для розмінування, операційної логістики, нетехнічного та технічного обстеження територій, складення карт, виявлення, знешкодження та/або знищення вибухонебезпечних предметів, маркування, підготовки документації після розмінування та передачі очищених територій;

2) витрати, пов'язані з організацією професійного навчання спеціалістів з розмінування, зокрема гуманітарного розмінування, а також створення умов для забезпечення процесів розмінування кваліфікованим людським ресурсом;

3) витрати на заходи з інформування населення про небезпеку від мін та боєприпасів, що не вибухнули, та навчання з питань запобігання ризикам, пов'язаним із такими боєприпасами, спрямовані на зниження ризику травмування від мін та боєприпасів, що не вибухнули, шляхом підвищення рівня обізнаності населення різних вікових і соціальних груп з урахуванням гендерного підходу, зокрема виготовлення інформаційних матеріалів та поширення інформації, освіти та навчання;

4) витрати, понесені державою Україна внаслідок відшкодування витрат, понесених фізичними особами, фізичними особами — підприємцями та юридичними особами, на здійснення заходів з розмінування, зокрема гуманітарного розмінування.

Заяви в категорії В5 Розмінування та очищення від боєприпасів, що не вибухнули, можуть подаватися лише щодо витрат на розмінування, зокрема гуманітарне розмінування, від боєприпасів, що не вибухнули, в тому обсязі, в якому вони були профінансовані з державного та/або місцевих бюджетів.

54²¹. Для формування заяви за категорією В5 Розмінування та очищення від боєприпасів, що не вибухнули, засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про події, внаслідок яких здійснювалися заходи з розмінування, зокрема гуманітарного розмінування, від мін та боєприпасів, що не вибухнули:

інформація про причини виникнення загрози забруднення мінами та боєприпасами, що не вибухнули (за наявності);

місцезнаходження забрудненої території територіальних громад;

інформація про дату/період, коли/протягом якого територія була забруднена;

2) відомості про розмінування, зокрема гуманітарне розмінування, від мін та боєприпасів, що не вибухнули:

тип заходів;

адреса або місце проведення розмінування/видалення/знешкодження/знищення/утилізації боєприпасів, що не вибухнули;

координати зони розмінування/видалення/знешкодження/знищення/утилізації боєприпасів, що не вибухнули (за наявності);

площа території розмінування/видалення/знешкодження/знищення/утилізації боєприпасів, що не вибухнули;

інформація про видалені боєприпаси, що не вибухнули;

інформація про передачу відповідальності щодо очищеної території від боєприпасів, що не вибухнули;

інформація, що демонструє вплив розмінування, зокрема гуманітарного розмінування, на забруднення території;

інформація про заходи з інформування населення про небезпеку від боєприпасів, що не вибухнули, та навчання з питань запобігання ризикам, пов'язаним із такими боєприпасами;

інформація про організацію професійного навчання фахівців з гуманітарного розмінування, зокрема гуманітарного розмінування, а також забезпечення процесів розмінування кваліфікованим людським ресурсом;

3) відомості про витрати на розмінування, зокрема гуманітарне розмінування, від боєприпасів, що не вибухнули:

орієнтовна сума понесених витрат на розмінування, зокрема гуманітарне розмінування, від боєприпасів, що не вибухнули, опис та сума витрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми компенсації;

інформація про фінансування за рахунок фінансових ресурсів донорів, включаючи міжнародну технічну допомогу (за наявності);

докази та інформація щодо орієнтовної суми понесених державних витрат на розмінування, зокрема гуманітарне розмінування, від боєприпасів, що не вибухнули (за наявності).

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, щодо обсягу робіт з розмінування, зокрема гуманітарного розмінування, від боєприпасів, що не вибухнули, подію, що спричинила вжиття заходів з розмінування, зокрема гуманітарного розмінування, від боєприпасів, що не вибухнули, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.”;

4) доповнити Порядок після розділу “Заява в категорії С3.2 Втрата контролю над майном на тимчасово окупованих територіях” розділами такого змісту:

“Заява в категорії С2 Пошкодження, знищення або втрата об’єктів чи будівель, що становлять культурну цінність

91. Заява подається щодо пошкодженого, знищеного або втраченого об’єкта (об’єктів), що становить культурну цінність.

92. Заяву може подавати власник (співвласник) або юридична особа, яка має право оперативного управління чи господарського відання на пошкоджений, знищений або втрачений внаслідок агресії Російської Федерації проти України об’єкт (об’єкти), що становить культурну цінність.

За наявності технічної можливості заяву можуть подавати юридичні особи, у яких об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, перебуває на праві uzufructa державного або комунального майна.

93. Заява щодо пошкодженого, знищеного або втраченого об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, що перебуває у спільній власності, подається кожним із співвласників окремо стосовно належної йому частки власності, при цьому згода інших співвласників не вимагається.

94. Заява подається за умови, що:

об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, було пошкоджено, знищено або втрачено внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

пошкоджений, знищений або втрачений об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, розташований або був розташований на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води;

наявне право власності або право оперативного управління, повного господарського відання, uzufructa державного або комунального майна (за наявності технічної можливості).

95. Для формування заяви за категорією С2 Пошкодження, знищення або втрата об'єктів чи будівель, які становлять культурну цінність, засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність:

назва об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність;

тип об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність;

2) відомості про об'єкт нерухомого майна (за наявності):

опис або назва об'єкта нерухомого майна;

реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно;

тип об'єкта нерухомого майна;

дата державної реєстрації права власності на об'єкт нерухомого майна;

дата набуття права власності на об'єкт нерухомого майна;

вид права власності на об'єкт нерухомого майна (щодо об'єктів спільної власності зазначаються вид спільної власності, розмір частки у праві спільної часткової власності, кількість співвласників об'єкта нерухомого майна);

загальна площа, площа забудови, кількість поверхів та приміщень об'єкта нерухомого майна. У разі відсутності точної інформації про загальну площу об'єкта нерухомого майна зазначається орієнтовна площа;

адреса (місцезнаходження) об'єкта нерухомого майна та геопросторові координати (за наявності);

тип та призначення приміщень;

інші технічні характеристики об'єкта нерухомого майна (за наявності);

3) відомості про земельну ділянку (за наявності):

вид права власності або іншого речового права на земельну ділянку;

кадастровий номер, місце розташування та площа земельної ділянки;

координати земельної ділянки (за наявності);

дата державної реєстрації права власності на земельну ділянку;

документи, що підтверджують проведення державної реєстрації права власності на земельну ділянку;

цільове призначення земельної ділянки;

інформація про співвласників (за наявності);

4) відомості про об'єкт (об'єкти) рухомого майна (за наявності):

тип або назва об'єкта (об'єктів) рухомого майна;

відомості про об'єкт (об'єкти) рухомого майна, які містяться у державних реєстрах або базах даних (за наявності);

координати об'єкта (об'єктів) рухомого майна (за наявності);

місце зберігання об'єкта (об'єктів) рухомого майна на момент пошкодження, знищення або втрати;

інформація про співвласників (за наявності);

5) відомості про об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, внесені до будь-якого державного реєстру, який містить інформацію про такий об'єкт (об'єкти);

6) відомості про внесення об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до Екстреного червоного списку загроженої культурної спадщини України (у разі наявності);

7) відомості про внесення об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до Списку всесвітньої спадщини Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) (за наявності);

8) відомості про внесення об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до будь-яких інших списків або реєстрів, які містять інформацію про такий об'єкт (об'єкти);

9) відомості про події, що спричинили пошкодження, знищення або втрату об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність:

тип події;

дата та опис події;

тип і ступінь пошкодження, знищення або втрати;

опис пошкодження, знищення або втрати;

докази пошкодження, знищення або втрати;

10) сума вимоги заяви:

орієнтовна сума бажаної компенсації за пошкоджений, знищений або втрачений об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, опис та сума втрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми бажаної компенсації;

інформація щодо ринкової вартості об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, до 24 лютого 2022 р.;

інформація та докази проведеного ремонту чи реставрації об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність (за наявності);

інформація про компенсацію за пошкодження, знищення або втрату об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність (тип, сума призначеної компенсації, сума отриманої компенсації) (за наявності);

докази та інформація з актів та звітів оцінки майна, висновків експертів та рецензії на акти та звіти оцінки майна або звіти про оцінку збитків (за наявності);

відомості про відповідні судові справи або досудові розслідування правоохоронних органів стосовно пошкодження, знищення або втрати об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність (за наявності);

інформація з актів комісійного обстеження об'єкта нерухомого майна, пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації, складених відповідно до Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

інформація із звітів про технічне обстеження, що містять висновок про технічний стан, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна).

До заяви додаються:

акти комісійного обстеження пошкодженого та знищеного майна (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

звіти про технічне обстеження, що містять висновок про технічний стан, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 (за наявності в Реєстрі пошкодженого та знищеного майна);

акти та звіти оцінки майна, висновки експертів та рецензії на акти, звіти оцінки майна або звіти про оцінку збитків (за наявності).

У разі зазначення у заяві відомостей щодо відмови в проведенні державної реєстрації права власності на будівлю (будівлі) до заяви додаються заява про державну реєстрацію прав, рішення про відмову в проведенні реєстраційних дій, документ, що підтверджує набуття права власності на об'єкт нерухомого майна.

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, право власності на об'єкт (об'єкти), що становить культурну цінність, інформацію про визнання об'єкта (об'єктів) таким, що становить культурну цінність, подію, що спричинила пошкодження, знищення або втрату об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, факт пошкодження, знищення або втрати об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, вартість об'єкта (об'єктів), що становить культурну цінність, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

Заява в категорії С3.3 Переміщення (евакуація) господарської діяльності

96. Заява подається юридичними особами щодо витрат на переміщення (евакуацію) господарської діяльності, а також щодо втрати прибутку в результаті такого переміщення (евакуації).

Витрати на переміщення (евакуацію) можуть включати, зокрема, транспортні та логістичні витрати, витрати на відновлення господарської діяльності, оренду житла для співробітників, а також інші прями витрати.

97. Заява подається за умови, що:

переміщення (евакуація) активів у сфері господарської діяльності було проведено внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

витрати на переміщення (евакуацію) активів у сфері господарської діяльності, а також втрати прибутку в результаті такого переміщення (евакуації) були понесені на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води;

переміщення (евакуацію) господарської діяльності було проведено внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

витрати на переміщення (евакуацію) господарської діяльності, а також втрати прибутку в результаті такого переміщення (евакуації), були понесені на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води.

98. Для формування заяви за категорією С3.3 Переміщення (евакуація) господарської діяльності засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про переміщення (евакуацію) господарської діяльності:

дата переміщення (евакуації);

місцезнаходження заявника до переміщення (евакуації);

місцезнаходження господарської діяльності, виробничих потужностей до переміщення (евакуації);

координати господарської діяльності, виробничих потужностей до переміщення (евакуації);

місцезнаходження заявника після переміщення (евакуації) господарської діяльності (якщо відрізняється від фактичного місцезнаходження заявника);

місцезнаходження господарської діяльності, виробничих потужностей після переміщення (евакуації) (якщо відрізняється від фактичного місцезнаходження заявника);

координати господарської діяльності, виробничих потужностей після переміщення (евакуації);

дата державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу після переміщення (евакуації) (за наявності);

2) відомості про господарську діяльність заявника:

інформація про право власності заявника на виробничі потужності, активи у сфері господарської діяльності;

інформація про сферу господарської діяльності заявника;

інформація про співвласників виробничих потужностей, активів у сфері господарської діяльності та їх частки (за наявності);

3) відомості про подію, що спричинила переміщення (евакуацію) господарської діяльності, та суми понесених витрат:

тип події;

дата та опис події;

докази переміщення (евакуації) господарської діяльності;

інформація про компенсацію за переміщення (евакуацію) господарської діяльності (тип, сума призначеної компенсації, сума отриманої компенсації) (за наявності);

орієнтовна сума компенсації за переміщення (евакуацію) господарської діяльності, опис та сума витрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми компенсації;

відомості про відповідні судові справи або досудові розслідування правоохоронних органів стосовно переміщення (евакуації) господарської діяльності (за наявності).

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, право власності на виробничі потужності, активи у сфері господарської діяльності, подію, що спричинила переміщення (евакуацію) господарської діяльності, факт переміщення (евакуації) господарської діяльності, суму витрат на переміщення (евакуацію) господарської діяльності, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

Заява в категорії С3.4 Інші економічні втрати

99. Заява подається юридичними особами щодо економічних витрат, понесених внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України.

Заяви в категорії С3.4 Інші економічні втрати можуть бути подані щодо економічних втрат, які не підпадають під жодну іншу відповідну категорію заяв для юридичних осіб.

100. Заява подається за умови, що:

економічні втрати були завдані внаслідок міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України після набрання чинності Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-ІХ “Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”;

економічні втрати були понесені на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, але безпосередньо пов'язані з подією, що сталася на території України.

101. Для формування заяви за категорією С3.4 Інші економічні втрати засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

- 1) відомості про тип економічних втрат;
- 2) відомості про подію, що спричинила економічні втрати:

тип, дата та місце події;

опис події;

докази, що стосуються події, що спричинила економічні втрати;

опис економічних втрат;

- 3) відомості про суму вимоги:

сума бажаної компенсації економічних втрат;

інформація про те, що включається до суми бажаної компенсації;

методика розрахунку суми бажаної компенсації;

докази щодо бажаної суми компенсації та її деталізації;

сума компенсації, визначена Україною в особі уповноважених державних органів (за наявності);

сума компенсаційних виплат, отриманих від України в особі уповноважених державних органів (за наявності).

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, економічні втрати, подію, що спричинила економічні втрати, суму понесених економічних витрат, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.

Заява в категорії С4 Гуманітарні витрати

102. Заява подається щодо гуманітарних витрат, спрямованих на підтримку працівників та їх близьких членів сімей у відповідь на негативні наслідки міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України.

103. Гуманітарні витрати включають, зокрема, витрати юридичної особи, пов'язані з евакуацією працівників та їх близьких членів сімей, тимчасовим житлом, екстреною медичною допомогою та/або іншими надзвичайними заходами, якщо вони безпосередньо пов'язані з пом'якшенням наслідків міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України.

104. Для формування заяви за категорією С4 Гуманітарні витрати засобами Порталу Дія вносяться відомості про заявника, передбачені пунктом 18 цього Порядку, та:

1) відомості про події, внаслідок яких були здійснені гуманітарні витрати:

тип події, що спричинили гуманітарні витрати;

дата, місце та опис події, що спричинила гуманітарні витрати;

докази події;

2) відомості про гуманітарні витрати:

тип наданої допомоги або підтримки;

кількість працівників або близьких членів сімей, яким було надано допомогу або підтримку;

детальний опис гуманітарних витрат;

3) сума вимоги заяви:

орієнтовна сума понесених гуманітарних витрат, опис та сума витрат (методика розрахунку), включених до орієнтовної суми компенсації;

докази та інформація щодо орієнтовної суми понесених гуманітарних витрат (за наявності).

Заявник може додати до заяви додаткові матеріали (докази), що підтверджують, зокрема, особу заявника, особу основного та/або призначеного представника, повноваження призначеного представника діяти від імені заявника, надання допомоги або підтримки, подію, що спричинила гуманітарні витрати, суму понесених гуманітарних витрат, а також інші матеріали щодо завданих збитків, втрат чи шкоди.”.
